

İLK OKUMA-YAZMA ÖĞRETİMİNDE EĞİTSEL OYUNLARIN İLKOKUL BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN OKUMA MOTİVASYONLARINA ETKİSİ *

Sibel DAL **, Gülşen CENK***

Özet

Bu çalışmada, ilk okuma-yazma öğretiminde eğitsel oyunların ilkököl birinci sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonlarına etkisi incelenmiştir. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden olan deneysel desen, deneysel desen modellerinden ön test- son test eşleştirilmiş kontrol gruplu yarı deneysel desen biçiminde tasarlanmıştır. Araştırma Antalya ili Manavgat ilçesine bağlı Kızılağaç beldesinde bulunan bir devlet okulunda gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim-öğretim yılının güz döneminde birinci sınıfların iki farklı şubesinde eğitim gören 47 gönüllü öğrenci (24'i deney grubu, 23'i kontrol grubu) oluşturmaktadır. Uygulama süreci toplamda yedi hafta olan çalışmada deney grubuna haftada üç saat (120dk) olmak üzere beş hafta Türkçe, Serbest Etkinlik ve Beden Eğitimi ve Oyun derslerinde ilk okuma ile ilgili eğitsel oyunlar oynatılmıştır. Kontrol grubuna ise herhangi bir etkide bulunulmamıştır. Araştırmanın verileri, "Okuma Motivasyon Ölçeği" ile toplanmıştır. Kullanılan bu ölçek deney ve kontrol gruplarına ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Çalışmada deney ve kontrol gruplarının kendi içinde uygulamalar öncesi ve sonrasında ön-test ve son-test sonuçlarını karşılaştırmak için bağımlı örneklem için t-testine başvurulmuştur. Çalışma da ilk okuma ile ilgili eğitsel oyunların deney grubu öğrencilerinin okuma motivasyonunda belirgin ve anlamlı bir artış sağladığı görülmüştür. Çalışma sonucuna göre eğitsel oyunların birinci sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonunu arttırdığı söylenebilir.

Anahtar kelimeler: İlk okuma yazma öğretimi, eğitsel oyunlar, okuma motivasyonu

*Bu çalışma EDUCONGRESS 2023 kongresinde özet olarak sunulmuştur.

**Dr.Öğr.Üyesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Alanya, Antalya, Türkiye. sibel.dal@alanya.edu.tr, Orcid id: 0000-0003-2319-4656

***Öğretmen, Kızılağaç Ünal Akpınar İlkokulu, Alanya, Antalya, Türkiye gulsenceribasi1@gmail.com, Orcid id: 0000-0002-6588-8704

THE EFFECT OF EDUCATIONAL GAMES ON THE READING MOTIVATION OF FIRST GRADE STUDENTS IN FIRST READING AND WRITING TEACHING

Abstract

In this study, the effect of educational games on the reading motivation of first grade primary school students was examined. The research was designed in the form of experimental design, which is one of the quantitative research methods, and quasi-experimental design with pre-test-post-test paired control group from experimental design models. The research was carried out in a public school in Kızılağaç town of Manavgat district of Antalya province. The study group of the research consisted of 47 volunteer students (24 in the experimental group and 23 in the control group) studying in two different branches of the first grades in the autumn term of the 2022-2023 academic year. In the study, which had an implementation period of seven weeks in total, the experimental group played educational games related to first reading in Turkish, Free Activity and Physical Education and Games lessons for five weeks, three hours (120 minutes) per week. The control group was not affected in any way. The data of the study were collected with the "Reading Motivation Scale". This scale was applied to the experimental and control groups as pre-test and post-test. In the research, t-test for dependent samples was used to compare the pre-test and post-test results of the experimental and control groups before and after the applications. In the study, it was observed that the educational games related to first reading provided a significant and meaningful increase in the reading motivation of the experimental group students. According to the results of the research, it can be said that educational games increase the reading motivation of first grade students.

Key words: First reading and writing teaching, educational games, reading motivation

GİRİŞ

Bireyin eğitim yaşantısının temeli ilkokul, ilkokulun temeli de “ilk okuma yazma öğretimi”dir. Tüm derslerin temeli olan ilk okuma yazma öğretimi, bireyin yaşamında anahtar kavramdır. İlk okuma yazma öğretiminin kazanımları, yalnızca okuma yazma becerilerinin edinilmesi ve bu yolla diğer öğretim basamaklarında ilerleme ile sınırlı değildir. Dünyayı anlama ve ona kendimizi anlatma okuma yazmayı öğrenme ve okuyabilme-yazabilme kazanımını işlevsel bir beceriye dönüştürme ile olanaklıdır (Kolaç ve Dal, 2021, s.29). İlk okuma yazma öğretiminin okuma zevki ve alışkanlığı üzerinde de doğrudan etkileri vardır. Bu yönüyle kişilik gelişimi üzerinde etkisi olan ve bilmeye, öğrenmeye, merak etmeye ilişkin olumlu tutumların geliştirildiği özel bir dönemi ifade eder.

İlk okumayı öğrenme süreci, temelde sesleri temsil eden simgelerin bir başka anlatımla harflerin algılanması ve yorumlanması gibi bilişsel becerileri kapsar. Bu süreç, birinci sınıf öğrencilerinin gelişim özellikleri göz önünde bulundurulduğunda kimi öğrenciler için oldukça karmaşık, kolay olmayan ve kaygılı bir süreç kimi öğrenciler için de merak edilen, ilgi duyulan, keyifli bir süreç olabilir. Dolayısıyla bazı öğrenciler okumaya ilişkin kendinin yeterli olduğuna bazı öğrencilerde yetersiz olduğuna ilişkin inanç geliştirebilir. Bu yönüyle ilk okuma yazmayı öğrenme sürecinin bilişsel boyutunun yanı sıra duyuşsal boyutu da bulunmaktadır. İlk okuma yazma öğretimi sürecini etkileyen etmenlerden biri, bu sürecin duyuşsal boyutu ile ilişkili olan ancak sonuçları ile okumaya ilişkin bilişsel boyutu da etkileyen okuma motivasyonudur.

İlk Okuma Yazma Öğretimi ve Okuma Motivasyonu

Okuma motivasyonu, okurların kendilerine ilişkin inançları, okuma başarısından beklentileri ve kendilerini bir okur olarak nasıl algıladıklarına ilişkin düşünceleri biçiminde tanımlanabilir. Bu inanç ve algılar olumlu yönde ise çocuklar ve yetişkinler daha karmaşık okuma materyalleri ile uğraşmaya istekli olurlar. Ancak bu inanç ve algılar olumsuz ise onların okumadan uzaklaşmalarına ve okumaya yönelik olumsuz tutum geliştirmelerine (Wigfield, 1997; Akt. Erdoğan, 2021, ss.50-51), bunun sonucunda okumada ve okulda daha düşük başarı göstermelerine (Toste vd., 2020) neden olabilir.

İlk okuma yazmayı öğrenme sürecindeki çocuğun okumaya yönelik motivasyonunun yüksek olması onun okuma yazmayı öğrenme sürecinde dikkati yoğunlaştırmasını ve bu sürece ilişkin olumlu tutum geliştirmesini destekler böylece okumayı ve yazmayı öğrenmesi kolaylaşır. Öğrenci not

almak, ödüle ulaşmak, cezadan kaçınmak ya da öğretmenin, ailesinin onayını almak, bir görevi tamamlamak için okuyorsa bu onun dışsal olarak motive olduğunu gösterir.

Merak ettiği ve ilgi duyduğu için okuyan bir başka söyleyişle içsel motivasyonu yüksek öğrenciler, Yıldız ve Akyol'un (2011) belirttiği gibi okuduğunu anlamak için gereksinimleri olan duyuşsal ve bilişsel becerileri geliştirirler. Okumaya yönelik içsel motivasyonun, okuduğunu anlamayı kolaylaştırmanın yanı sıra okuma alışkanlığı kazanma, okuma zevki ve okuma kültürü edinmede de önemli etmenlerden biri olduğu düşünülmektedir. Okumaya yönelik merak ve ilginin yüksekliği, öğrencinin okuma sürecinde dikkatini artırarak okumaya kendini vermesini sağlamaktadır. Bu durum öğrencinin metni anlamak için daha fazla çaba göstermesine ve okuduğunu anlama sürecinde etkili olan bilişsel becerileri daha işlevsel kullanmasına yardımcı olmaktadır. İçsel motivasyonun öğrencilerin okuma yoluyla aldıkları bilgileri; inceleme, sınıflama, ilişkilendirme, sorgulama, değerlendirme ve ön bilgileriyle birleştirip anlamı yapılandırmaya yönelik çabalarını artırdığı söylenebilir. Nitekim Yıldız ve Akyol'un (2011) araştırma sonuçları, içsel motivasyonun okuduğunu anlamayı olumlu yönde etkilediğini göstermiştir. Buradan hareketle çocuğun okumaya ilişkin motivasyonunun yüksek olmasının onun okuma becerilerinin gelişimini olumlu; düşük olmasının ise onun okuma becerilerinin gelişimini olumsuz yönde etkileyeceği söylenebilir.

İlk okuma yazma öğretim sürecinin başında öğrenciler sıklıkla okuma çalışmalarını ilginç ve heyecan verici bulurlar. Bu durum öğrencilerin daha istekli olmalarını ve akademik etkinliklere daha çok değer vermelerini sağlar. Kimi öğrenciler için bu heyecan ve motivasyon uzun soluklu olmaz. Bu öğrencilerin yeterlilik inançları ve iç motivasyonları ilerleyen zamanda düşer (Jacobs vd., 2002; Akt. Erdoğan, 2021, s.51). Bu durumun önemli nedenlerinden biri öğrencilerin heyecan duymadıkları, ilgilerini çekmeyen ve onları motive etmeyen okuma çalışmalarınıdır.

İlk okuma yazma öğretimi sürecinde öğrencilerin motivasyonlarını kaybetmeden okuma yazmaya yönelik olumlu tutum ve davranışlarını sürdürebilmeleri için birinci sınıf öğretmenlerinin öğrencilerine yapacakları kılavuzluğun önemli olmasının yanı sıra bu durum öğretmenler için de heyecan vericidir. Birinci sınıf öğretmenleri için "hangi etkinliklerle ve araç gereçlerle zenginleştirilebilir, teknolojiden nasıl yararlanılabilir, bireysel farklılıkları olan çocuklara nasıl ulaşılabilir, aile nasıl bu sürecin bir parçası yapılabilir?" şeklindeki sorgulamaların yaşandığı süreçtir (Kolaç ve Dal, 2021, s.29).

İlkokul birinci sınıfa yeni başlayan çocuklar genel özellikleri bakımından oyun çağındadır, ilgileri kısıdır ve somut düşünme döneminde (Bilir, 2005). Oyun özellikle ilk okula yeni başlayan öğrenciler için çok önemlidir. Bu yönüyle eğitsel oyunlar, ilk okuma yazma öğretimi sürecini de öğrenciler açısından ilgi çekici duruma getirmekte ve kolaylaştırmaktadır. Bunun yanı sıra öğrenci motivasyonunu artırmakta, öğrencinin yaparak ve yaşayarak öğrenmesini desteklemektedir (Babayiğit ve Gültekin, 2019). Bu nedenle birinci sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretimi sürecini eğitsel oyunlarla zenginleştirmeleri; yormadan, yıldırmadan, sevecen bir tavırla çocukların ilgilerini canlı tutmaya çalışmaları önemlidir.

Eğitsel oyunlar öğrenci merkezli öğretim tekniklerinden biridir. Öğrencilerin aktif katılımını sağlayacak biçimde, yalın, anlaşılır, eğlenceli ve onların ilgi ve gereksinimlerine, farklı yetenek, beceri ve kişisel özelliklerine yönelik tasarlanan eğitsel oyunlarla (Yıldız vd., 2017) zenginleştirilmiş bir ders, öğrencilerin katılımlı ve anlamlı öğrenmelerinin yanı sıra eğlenceli bir süreç deneyimlemelerini sağlar. Eğitsel oyunların en belirgin özellikleri, öğrencilerin heyecanla, severek ve isteyerek dahil olduğu bir öğrenme ortamı oluşturmalarıdır.

İlk okuma yazmayı öğretimi sürecinde eğitsel oyunlarla, öğrenciler sesleri birleştirme, hece ve sözcük yapma, sözcükleri tanıma, okuma, yazma, vurgu ve tonlama yapmayı öğrenmektedir. Bu durum giderek akıcı okuma ve anlama becerilerini geliştirmektedir. Böylece çeşitli oyunlarla okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi daha kolay olmaktadır (Güneş, 2015). Babayiğit ve Gültekin'in (2019) araştırmasında, araştırmaya katılan sınıf öğretmeni ilk okuma yazma öğretimi sürecindeki oyunla öğretim yöntemi uygulamalarının öğrenciler için eğlenceli olduğunu, onları mutlu ettiğini, dikkatlerini kolayca toplamaları açısından etkili olduğunu vurgulamıştır. Bunun yanı sıra eğitsel oyunlar yoluyla öğrencilerin derse aktif katılımı ile etkili ve verimli bir ilk okuma yazma öğretimi sürecinin geçirildiğini belirtmiştir.

Konu ile ilgili olarak yurtiçinde yapılan araştırmalar incelendiğinde ilköğretim 1., 2. ve 3. sınıf Türkçe dersi öğretmen kılavuz kitaplarında yer verilen eğitsel oyun etkinliklerinin incelenmesi ve alternatif etkinlik önerileri (Bağcı, 2011) ve çocuk oyunlarının ilk okuma yazma öğretiminde kullanılma durumlarına ilişkin öğretmen görüşleri (Özenç, 2007; Öztürk ve Aksu, 2019; Şahin ve Kalaycıoğlu Akis, 2022) çalışmalarının dışında Türkiye'de ilk okuma yazma öğretiminde oyunla öğretim yönteminin uygulandığı ve sonuçlarının ortaya koyulduğu deneysel çalışmalarla karşılaşılmıştır. Bu çalışmalar; ilk okuma yazma öğretiminde oyunla öğretim yönteminin, öğrencilerin sesli okuma hızı,

yazma hızı, okuduğunu anlama becerisine etkisi (Babayiğit ve Gültekin, 2019), ilk okuma yazma öğretiminde eğitsel oyunların birinci sınıf öğrencilerinin okuma becerilerine (harfi tanıma ve seslendirme, hece ve kelimeleri, basit ve kısa cümleleri, kısa metinleri okuma ve okuduğunu anlama gibi) etkisi (Bektaş, 2020), ilk okuma yazma öğretiminde çoklu ortam uygulamalarının ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okuma becerileri (okumaya geçiş zamanı, sesli okuma hızı, okumada doğruluk derecesi gibi) üzerinde etkililiği (Yıldız, 2010), uzaktan eğitimde ilk okuma yazma öğretiminde web 2.0 araçlarıyla tasarlanan eğitsel oyunların birinci sınıf öğrencilerin ilk okuma yazma becerileri (sesi hissetme, harfleri yazma/tanuma, heceleme ve metin içinde kullanma kazanımları) üzerindeki etkisi (Başaran ve Kılıçarslan, 2021) gibi ilk okuma yazma öğretimi sürecinde oyunlarla öğretim uygulamalarının öğrencilerin okuma yazmaya yönelik bilişsel gelişimleri üzerinde etkilerinin ortaya koyulduğu araştırmalardır.

Konu ile ilgili alan yazında çoğunlukla ilk okuma yazma öğretiminde oyunların öğrencilerin bilişsel gelişimleri üzerindeki etkilerine odaklanıldığı dikkat çekmekte; sürecin önemli bir kısmını oluşturan duyuşsal bileşenlere yeteri kadar yer verilmediği söylenebilir. Oysa ilkökul yıllarında ilk okuma yazmayı öğrenme sürecinin önemli bir duyuşsal bileşeni olan öğrencilerin okuma motivasyonlarının belirlenmesi önemlidir (Atkinson, 2000). Motivasyonun artışı; öğrencilerin okumaya daha fazla zaman ayırmasını (Guthrie ve Wigfield, 2000), okumayı öğrenmeye yönelik çalışmalara daha istekli katılmasını ve ilerleyen süreçte okuma zevki ve alışkanlığı kazanmasını sağlamaktadır. Gerek ilk okuma yazma öğretiminde okuma motivasyonunun okuma başarısı artırmada önemli bir duyuşsal boyut olması (Ives vd., 2022) gerek Türkiye’de bu konuda yeteri kadar çalışmanın olmamasından hareketle ilk okuma yazmayı öğrenme sürecinde oyunla öğretim uygulamalarının motivasyon üzerinde etkisinin belirlendiği bir araştırmaya gereksinim olduğu söylenebilir. Bu gereksinimden yola çıkarak bu araştırmada, ilk okuma-yazma öğretiminde eğitsel oyunların ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonlarına etkisi incelenmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki alt sorulara yanıt aranmıştır:

1. Deney ve kontrol grubunda bulunan öğrencilerin ön test puanları ölçümlerine göre okuma motivasyonları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?
2. Deney ve kontrol grubunda bulunan öğrencilerin son test puanları ölçümlerine göre okuma motivasyonları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark var mıdır?

3. Deney grubunda bulunan öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında istatistiksel açıdan son test puanları lehinde anlamlı bir farklılık var mıdır?
4. Kontrol grubunda bulunan öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında istatistiksel açıdan son test puanları lehinde anlamlı bir farklılık var mıdır?

YÖNTEM

Bu araştırmada araştırmamanın amacına yönelik verileri elde etmek için nicel araştırma yöntemlerinden olan deneysel desen, deneysel desen modellerinden ön test- son test eşleştirilmiş kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır (Creswell, 2017). Araştırma deseni Tablo 1’de verilmiştir. Bu araştırmada araştırmacılar tarafından belirlenen eğitsel oyunların 5 hafta boyunca ilkokul 1. sınıf öğrencilerinden deney grubuna uygulanmasının ardından öğrencilerin okuma motivasyonlarındaki artışın belirlenmesi amaçlandığı için bu desenden yararlanılmıştır.

Tablo 1. Araştırma deseni

Gruplar	Ön test	İşlem	Son test
Deney Grubu (DG)	X	Eğitsel oyun destekli ilk okuma yazma öğretimi	X
Kontrol Grubu (KG)	X	Deneysel işlemin olmadığı süreç/Programaya dayalı öğretim	X

DG: Devlet okulunda öğrenim görmekte olan birinci sınıf öğrencileri

KG: Devlet okulunda öğrenim görmekte olan birinci sınıf öğrencileri

X: Uygulandı

Örnekleme Grubu

Araştırmanın çalışma gruplarını kolay ulaşılabilir örneklem yoluyla seçilen, 2022-2023 eğitim-öğretim yılının güz döneminde Antalya ili Manavgat ilçesine bağlı Kızılağaç beldesinde bulunan bir devlet ilkokulunda 1. sınıfların iki farklı şubesinde eğitim gören 47 öğrenci-oluşturmuştur. Deney grubu 13 kadın, 11 erkek toplam 24 öğrenci; kontrol grubu 13 kadın, 10 erkek toplam 23 öğrenciden oluşmaktadır. Deney grubunda, eğitsel oyunlarla yapılandırılmış ilk okuma yazma öğretimi uygulamaları gerçekleştirilirken kontrol grubuna herhangi bir etkide bulunulmamıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak Öztürk ve İleri (2011) tarafından ilkokula yeni başlamış öğrenciler için bir başka söyleyişle başlangıç düzeyi okurları için

geliştirilen “Başlangıç Düzeyi Okuyucuları (BDO) Okuma Motivasyonu Ölçeği” kullanılmıştır. Okumada bireysel istek, okuma yeterliliği ve okumada mücadele olmak üzere 3 faktörlü yapıda 20 maddelik bir ölçektir. Ölçeğin Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) değeri .817; Bartlett Sphericity testi ($\chi^2 = 891.234, p = .000$) olarak bulunmuştur. Ölçeğin güvenirlik çalışmasında toplam iç tutarlılık katsayısı .81 olarak belirtilmiştir. Tüm bu analiz sonuçları, ölçeğin başlangıç düzeyi okuyucularının okuma motivasyonlarını belirlemede kullanılabilir, geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Hazır olarak kullanılacak ölçek ve maddelerin/ soruların geçerliliğinin sağlanabilmesi için hedef alana göre ölçeğin içeriğindeki maddelerin farklı özellikleri ölçme ve konuyu yansıtmaya ilişkin Türkçe öğretimi ve ilk okuma yazma öğretimi alanında uzman iki akademisyen tarafından incelenerek uzman görüşü alınmıştır. Asıl uygulamaya geçilmeden önce uygunluğunu ve anlaşılabilirliğini test etmek için ölçek, 60 öğrenciye pilot uygulama yapılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 23 programına girilerek Cronbach’s Alfa değeri incelenmiştir. Güvenirliği incelenen testin yeterli sayıda madde içermesi ve tek boyutluluğu sağlaması durumunda, bu katsayı ile hesaplanan güvenirlik değeri, gerçek güvenirlik değerine eşit olmaktadır (Cronbach, 1951). Yapılan analiz sonucunda Cronbach alfa güvenirlik katsayısı (α) .812 olarak hesaplanmıştır. Buradan yola çıkarak başlangıç düzeyi okurlarının okuma motivasyonunu ölçmek için ölçeğin güvenirliğinin yeterli düzeyde olduğu görülmektedir.

Uygulama Süreci

Araştırmada yer verilen eğitsel oyunların belirlenmesinde 2018 Türkçe dersi öğretim programında yer alan “T.1.3.2. Harfi tanır ve seslendirir., T.1.3.3. Hece ve kelimeleri okur., T.1.3.4. Basit ve kısa cümleleri okur., T.1.3.14. Görsellerden hareketle okuyacağı metnin içeriğini tahmin eder.” ilk okuma kazanımları ile ilişkili olmasına dikkat edilmiştir. Bu kazanımlar temel alınarak ilk okuma yazma öğretiminde eğitsel oyunlarla ilgili alanyazında incelemesinde “balonları topla (T.1.3.2.; T.1.3.3.), dön arkanı bul kartı (T.1.3.3), haydi birleşelim (T.1.3.2.; T.1.3.3.) (Bulut, 2021); bowling (T.1.3.2.; T.1.3.3.; T.1.3.4.), eşin kim? (T.1.3.2.; T.1.3.3.; T.1.3.4.; T.1.3.14) (Bektaş, 2020); dokun bana (T.1.3.3.; T.1.3.4.), pinokyo (T.1.3.3.; T.1.3.4.) (Işık, 2016); sözcük avı (T.1.3.2.; T.1.3.3.; T.1.3.4.) (Civelek, 2015)” eğitsel oyunlarına ulaşılmıştır. Dokun bana, pinokyo ve sözcük avı eğitsel oyunları kazanımlara göre kısmen uyarlanarak diğer oyunlar için alanyazında yer verildiği biçimiyle uzman görüşüne başvurulmuştur. Bu kapsamda eğitsel oyunların gerek ilk okuma kazanımlarına gerek birinci sınıf öğrencilerinin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimine uygunluğu açısından

ilk okuma yazma öğretimi üzerine çalışan bir öğretim üyesi ve daha önce birinci sınıfları okutmuş iki sınıf öğretmeninden uzman görüşü alınmıştır.

Uygulamaya başlamadan önce kontrol grubu öğretmeni ile görüşme gerçekleştirilip ilk okuma yazma öğretimi sürecini nasıl yürüttüğü, uygulamalarında eğitsel oyunlara yer verip vermediği sorulmuştur. Kontrol grubu öğretmeni; öğretim programında olduğu gibi “Ses Temelli İlk Okuma Yazma Öğretimi” yaklaşımına uygun olarak öncelikle sesleri öğretirken görselden hareketle tekerleme, şarkı ve bilmecelerden yararlandığını, daha sonra öğrencilere sesin karşılığı olan harfin gösterildiğini, ses harf ilişkisi kavratıldıktan sonra sırasıyla harflerin okunmasına-yazılmasına ve hece öğretimine geçtiklerini, işlek hecelere öncelik verdiğini, daha sonra hecelerden sözcükler oluşturulurken görsellerle destekleyebileceği, öğrencinin ön bilgileriyle anlamlandırabileceği sözcüklere öncelik verdiğini, son olarak yeni oluşturulan sözcüklerin cümle içinde kullanıldığı, anlamlı cümlelerden metinler hazırlanıp okutulduğunu belirtmiştir. Kontrol grubu öğretmenine araştırmanın amacından söz edilerek uygulama sürecine ilişkin bilgi verilmiştir. Daha sonra uygulama sürecine geçilmiş ve uygulama süreci boyunca her iki grubun da kendi sınıf öğretmeni ilk okuma yazma öğretiminde görev almışlardır. Araştırmacılarından biri, aynı zamanda deney grubunun sınıf öğretmenidir.

Ön testler uygulanmadan önce deney ve kontrol grubunda bulunan öğrenciler arasında üçüncü, dördüncü ve beşinci grup harfleri okuyup yazabilen öğrenci olup olamadığına bakılmıştır. Her iki grupta da ilgili harfleri bilen öğrenci olmadığı görülmüştür. Daha sonra uygulama süreci; üçüncü (ö, r, ı, d, s, b), dördüncü (z, ç, g, ş, c, p) ve beşinci grup harflerin (h, v, ğ, f, j) öğretimi deney grubundaki öğrencilere, ilgili kazanımlara yönelik olarak geliştirilen eğitsel oyunlarla; kontrol grubundaki öğrencilere ise deneysel işlemin olmadığı süreç biçiminde planlanmıştır.

Uygulamanın başında gerek deney gerek kontrol grubuna Başlangıç Düzeyi Okuyucuları (BDO) Okuma Motivasyonu Ölçeği ön test olarak uygulanmıştır. Ön testler deney ve kontrol gruplarında her bir öğrenciye ayrı ayrı okunarak uygulanmıştır. Deney ve kontrol grubuna her hafta eşit ders saati sürecinde ilgili kazanımlar doğrultusunda ilk okuma yazma öğretimi yapılmıştır. Tüm süreç her iki grupta da yedi hafta devam etmiştir. Deney grubuna haftada üç ders saati (120 dk) olmak üzere beş hafta Türkçe, Serbest Etkinlik ve Beden Eğitimi ve Oyun derslerinde ilk okuma ile ilgili eğitsel oyunlar oynatılmıştır. Tablo 2’de deney grubunun uygulama sürecine yer verilmiştir. Kontrol grubunda ise sınıf öğretmeni tarafından 2018 Türkçe dersi öğretim programı temel alınarak hazırlanmış öğretim uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Kontrol

grubunda da deney grubunda olduğu gibi Türkçe dersinin yanı sıra Serbest Etkinlik ve Beden Eğitimi ve Oyun derslerinde ilk okuma yazma öğretimi gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubunun öğretim uygulamalarında araştırmacılardan biri gözlemci olarak yer almıştır. Uygulama bitiminde yine aynı ölçek her iki gruba da son test olarak uygulanmıştır. Son test uygulamasında sorular öğretmenler tarafından tüm sınıfa okunmuş öğrenciler işaretleme yapmıştır.

Tablo 2. Eğitsel oyunlar uygulama tablosu

Uygulama Süreci	1. Ders saati	2. Ders saati	3. Ders saati
1.Hafta 21-25.11.2022	BDO Okuma Motivasyonu Ölçeği Ön Test Uygulaması		
2. Hafta 28-02.12.2022	Balonları Topla	Sözcük Avı	Haydi Birleşelim
3. Hafta 05-09.12.2022	Dön Arkanı Bul Kartı	Dokun Bana	Pinokyo
4. Hafta 12-16.12.2022	Dokun Bana	Bowling	Eşin Kim?
5. Hafta 26-30.12.2022	Balonları Topla	Sözcük Avı	Dokun Bana
6.Hafta 02-06.01.2023	Bowling	Bowling	Eşin Kim?
7.Hafta 09.01.2023	BDO Okuma Motivasyonu Ölçeği Son Test Uygulaması		

Verilerin Analizi

Deney ve kontrol gruplarına uygulanan ölçekler ile elde edilen verilerin normal dağılımını araştırmak için Normallik Testi yapılmıştır. Normal dağılıma uygunluk testleri Kolmogorow Simirnov ve Shaphiro Wilk testleridir. Gruplardaki örneklem sayıları dikkate alındığında Shaphiro Wilk ($n < 50$) testinin daha uygun olduğu ifade edilmektedir. Shaphiro Wilk testi için p (istatistiksel anlamlılık) değerinin 0.05'ten büyük çıkması durumunda verilerimizin normal dağılımda olduğu söylenir (Kul, 2014). Bunun yanı sıra normal dağılımı test etmede çarpıklık ve basıklık (Skewness- Kurtosis) katsayısı değerleri de diğer bir ölçüt olarak dikkate alınabilir. Bu değerlerin +1.5 ve -1.5 değerleri arasında olması verilerimizin normal dağıldığını göstermektedir (Tabachnick, vd., 2007). Tablo 3'te bu değerlere yer verilmiştir.

Tablo 3. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test normallik dağılım verilerine ilişkin tablo

Gruplar	Denek Sayısı (N)	Çarpıklık	Basıklık
Deney grubu	24	-1.063	.481
Kontrol grubu	23	.143	.935

Verilerin dağılımı, Shaphiro Wilk testi sonucuna ve çarpıklık basıklık katsayısı değerlerine göre normal dağılım göstermektedir. Araştırmada deney ve kontrol gruplarının ön test puanları arasında fark olup olmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t testi; deney ve kontrol gruplarının son test puanları arasında fark olup olmadığını test etmek için bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının kendi içinde uygulamalar öncesi ve sonrasında ön-test ve son-test sonuçlarını karşılaştırmak için ise bağımlı örneklem için t-testine başvurulmuştur. Verilerin analizinde .05 anlamlılık düzeyi esas alınmıştır. Etki büyüklüğü değerlerini ölçmek için Cohen's d hesaplanmıştır. *t* testinde standardize edilmiş küçük etki büyüklüğü 0.20, orta etki büyüklüğü 0.50 ve büyük bir etki büyüklüğü 0.80'dir (Cohen, 1988).

BULGULAR

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Okuma Motivasyonu Düzeyleri Ön Test Puan Ortalamalarına İlişkin Bulgular

Deney ve kontrol gruplarının uygulama öncesinde okuma motivasyon düzeylerinin benzer olup olmadığını bir başka ifadeyle bu özellik açısından aralarında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek için uygulanan ön teste elde edilen verilere bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Test sonuçları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Deney ve kontrol grubu okuma motivasyonları ön test puanları bağımsız örneklem t-testi sonuçları

Okuma Motivasyonu Düzeyleri	Gruplar	N	\bar{x}	Ss	<i>t</i>	<i>p</i>
Ön test	Deney	24	51.37	5.8	1.22	.707
	Kontrol	23	53	5.7	1.17	

Tablo 4'te deney ve kontrol gruplarının ön test puan ortalamaları görülmektedir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test puan ortalamaları arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek için yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre aralarında anlamlı bir fark belirlenmemiştir ($p>.05$). Bu istatistiki sonuca göre deney ve kontrol gruplarının uygulamalar öncesinde okuma motivasyon düzeyleri açısından benzer düzeyde olduğunu ifade edebiliriz.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Okuma Motivasyonu Düzeyleri Son Test Puan Ortalamalarına İlişkin Bulgular

Öğretim etkinliklerine bağlı olarak uygulama sonunda deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin okumaya yönelik motivasyonlarında değişim olup

olmadığının belirlenmesi için yapılan son testte elde edilen verilere bağımsız örneklem t testi uygulanmıştır. Sonuçlar Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Deney ve kontrol grubu okuma motivasyonları son test puanları bağımsız örneklem t -testi sonuçları

Okuma Motivasyonu Düzeyleri	Gruplar	N	\bar{x}	Ss	t	p
Son test	Deney	24	56.6	2.4	7.2	.008
	Kontrol	23	47.5	5.5	7.4	

Tablo 5'te deney ve kontrol gruplarının son test puan ortalamaları görülmektedir. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin son test puan ortalamaları arasında anlamlı fark olup olmadığını belirlemek için yapılan bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre uygulamalar sonrasında deney grubu ve kontrol grupları arasında okuma motivasyon düzeyi açısından deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür ($p < .05$). Bu farkın etki değeri incelendiğinde ($d = 2.14$) öğrencilerin okuma motivasyonlarında eğitsel oyunların yüksek düzeyde ($d > 0.80$) bir etki büyüklüğüne sahip olduğu söylenebilir. Bu bulgular, eğitsel oyun temelli ilk okuma yazma öğretimi uygulamalarının deney grubundaki öğrencilerin okumaya yönelik motivasyonlarını artırma bakımından olumlu etkisi olduğu biçiminde yorumlanabilir.

Deney Grubu Ön Test-Son Test Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığına İlişkin Bulgular

Deney grubuna eğitsel oyunlara başlamadan önce okuma motivasyonunu ölçen bir ön test uygulanmıştır. Ön test sonrasında 15 ders saati Türkçe öğretim programında yer alan ilk okuma yazma kazanımlara yönelik eğitsel oyunlar oynatılmıştır. Eğitimin ardından son test uygulaması yapılmıştır. 1. sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonu ön test puanları ile eğitsel oyun ile gerçekleştirilen ilk okuma yazma öğretiminde sonra yapılan son test puanlarının karşılaştırılması için bağımlı örneklem için t testi uygulanmıştır. Test sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Deney grubu okuma motivasyonu ön test -son test sonuçları bağımlı örneklem t -testi sonuçları

Grup/Ölçüm	N	\bar{x}	Ss	t	Ort. fark	p
Deney Grubu Ön Test	24	51.37	5.76	-4.75	5.29	.000
Deney Grubu Son Test	24	56.66	2.49			

Tablo 6 incelendiğinde eğitsel oyunlarla destekli ilk okuma yazma öğretiminin gerçekleştirildiği deney grubundaki öğrencilerin, uygulama öncesi okuma motivasyonu puanlarının ortalaması 51.37 iken, uygulama sonrası okuma motivasyonuna ait puanların ortalaması 56.66'a yükseldiği görülmektedir. Bu sonuca göre, deney grubunda yer alan öğrencilerin, 15 ders saati eğitsel oyunla destekli ilk okuma yazma eğitimi sonunda yapılan son testte, okuma motivasyonunda olumlu yönde gelişim gösterdiği görülmektedir. Ön test ve son testler arasındaki bu farklılığın, istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığına ilişkin bağımlı örneklem t-testi sonucuna göre anlamlı fark belirlenmiştir ($t=-4.75$, $p<.05$). Bu farkın etki değeri incelendiğinde ($d = 1.19$) yüksek düzeyin üstünde ($d > 0.80$) olduğu görülmüştür. Bu bulgular, ilk okuma becerisine yönelik gerçekleştirilen eğitsel oyunların deney grubundaki öğrencilerin okumaya yönelik motivasyonları üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu biçiminde yorumlanabilir.

Kontrol Grubu Okuma Motivasyonu Ön Test- Son Test Puanları Arasındaki Farkın Anlamlılığına İlişkin Bulgular

Kontrol grubunda yer alan öğrencilere okuma motivasyonlarını ölçen bir test uygulanmıştır. Bu testten elde edilen toplam puanlarla daha sonra uygulanan son testten elde edilen puanlar bağımlı örneklem t testi ile istatistiksel olarak karşılaştırılmıştır. Aralarında anlamlı fark olup olmadığı analiz edilmiştir. Test sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Kontrol grubu okuma motivasyonu ön test -son test sonuçları bağımlı örneklem t-testi sonuçları

Grup/Ölçüm	N	\bar{x}	Ss	t	Ort. fark	p
Kontrol Grubu Ön Test	23	53.00	5.89	-4.164	5.47	.000
Kontrol Grubu Son Test	23	47.52	5.59			

Tablo 7 incelendiğinde kontrol grubundaki öğrencilerin uygulama öncesinde okuma motivasyonu puan ortalaması 53.00 iken uygulama sonrasında okuma motivasyonuna ait testten aldıkları son test puan ortalaması 47.52'dir. Bu bulguya göre uygulamanın gerçekleştiği zaman diliminde kontrol grubu öğrencilerinin okuma motivasyonlarında gerileme görülmüştür. Ön test ve son testler arasındaki bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını anlamak için gerçekleştirilen bağımlı örneklem t-testi sonucuna ve p değerine göre anlamlı fark belirlenmiştir ($p<.05$). Ön test ve son test arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu anlaşılmakta ancak bu farkın olumsuz ($t=-4.164$) yönde olduğu görülmektedir. Bu bulgu kontrol grubundaki

öğrencilerin okuma motivasyonlarında olumlu anlamda gelişme görülmediği hatta okuma motivasyonlarının düştüğü biçiminde yorumlanabilir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışma da ilk okuma-yazma öğretiminde eğitsel oyunların ilkökul 1.sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonlarına etkisini araştırırken, gerek eğitsel oyunların çocukların okumayı öğrenme motivasyonları üzerindeki etkisinin önemine dikkat çekmek gerek ilk okuma yazmaya yönelik öğretim uygulamaları için eğitsel oyunlara yönelik bir farkındalık oluşturmak amaçlanmıştır.

Araştırmada uygulamalar öncesinde deney ve kontrol gruplarının ön test puanları arasında anlamlı bir farkın olmadığı; uygulama sonunda eğitsel oyunlarla desteklenen ilk okuma yazma öğretimine yönelik uygulamaların gerçekleştirildiği deney grubunun okuma motivasyon düzeyinin kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir biçimde farklılaştığı belirlenmiştir. Araştırma sonucuna göre okuma becerilerine yönelik eğitsel oyunların birinci sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonunu arttığı söylenebilir. Şahin ve Kalaycıoğlu Akis'in (2022) çalışmasında da araştırmaya katılan ilkökul birinci sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu eğitsel oyunların öğrencilerin motivasyonunu, derse olan ilgi ve dikkatini arttırdığını belirtmiştir. Çocukların okuma motivasyonu, okulda yaşadıkları okuma deneyimlerinin türünden güçlü bir biçimde etkilenir (Wigfield vd., 1998). Bu nedenle birinci sınıf öğretmenlerinin ilk okuma yazma öğretimi sürecini çocuklar için keyifli okuma etkinlikleri ile desteklemesi önemlidir.

Araştırmada 15 ders saati eğitsel oyunlarla planlanmış ilk okuma yazma öğretimi uygulamalarına katılan birinci sınıf öğrencilerinden oluşan deney grubu öğrencilerinin, eğitimden önce ve sonra uygulanan testlerinin sonuçları son test lehine anlamlı bir farklılık olduğunu ortaya koymuştur. Araştırma da beş hafta boyunca eğitsel oyunlarla desteklenen ilk okuma yazma öğretim sürecinin deney grubu öğrencilerinin okuma motivasyonunda belirgin ve anlamlı bir artış sağladığı görülmüştür. Bu durumun nedeni eğitsel oyunların çocukların gelişim özelliklerine uygun bir öğretim tekniği olması, onların öğrenme etkinliklerine daha istekli katılmalarına ve yaparak yaşayarak öğrenmelerine olanak sağlaması ve buradan hareketle öğrencilerin okumaya yönelik motivasyonlarının artması olarak yorumlanabilir. Oyunla öğretimin genelde ilkökul düzeyinde hemen tüm derslerde, özelde ilk okuma yazma öğretiminde öğrencilerin ilgi, dikkat ve merakını canlı tuttuğu; onların eğlenerek, yaparak yaşayarak öğrenmelerine olanak sağladığını gösteren çok

sayıda araştırma sonucu bulunmaktadır. Özenç (2007), Özyürek ve Çavuş (2016), Kırbaş ve Koparan Girgin (2018), Şahin ve Kalaycıoğlu Akis (2022) tarafından gerçekleştirilen ilkökul öğretmenlerinin eğitsel oyun tekniğini kullanma durumlarına yönelik çalışmalarda ilkökul öğretmenleri, oyunları derslerde aktif olarak kullandıklarını, oyun yoluyla öğrencilerinin sürece aktif olarak katıldıklarını, onların eğlenerek öğrendiklerini, öğrendiklerinin daha kalıcı olduğunu ve oyunların yaşayarak öğrenmeye olanak tanıdığını belirtmişlerdir. Babayiğit ve Gültekin (2019) çalışmasında da oyunla öğretimin öğrencilerin dikkatini ve ilgisini çektiği, öğrencilerin oyun sırasında zevk aldığı ve mutlu olduğu sonucuna varılmıştır.

Kontrol grubunun ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu anlaşılmakta ancak bu farkın olumsuz yönde olduğu dikkati çekmektedir. Bu sonuç kontrol grubundaki öğrencilerin okuma motivasyonlarında olumlu anlamda gelişme görülmediği hatta okuma motivasyonlarının düştüğü biçiminde yorumlanabilir. Bunun nedenleri arasında heyecan duymadıkları, ilgilerini çekmeyen ve onları motive etmeyen okuma çalışmaları olabilir. Bunun yanı sıra ilk okuma yazmaya yönelik öğrenme yaşantıları öğrenciler için soyut olabilir. Bu bağlamda yeterlilik inançları ve iç motivasyonları zamanla düşebilir. Birinci sınıf öğrencileri, bilişsel gelişimlerinin gereği olarak soyut işlem ve kavramları öğrenmekte zorlanarak olumsuz yaşantılar geçirebilirler. Bu nedenle tüm öğrenim yaşantılarının temelini oluşturacak ilk okuma yazma etkinliklerini somutlaştırmak ve öğrenme sürecinde çok sayıda duyu organına işe koşan öğretim yöntem ve teknikleri ile araç gereçler kullanmak gerekmektedir (Yıldız, 2010). Babayiğit ve Gültekin (2019) çalışmasında yer alan öğretmenin görüşleri incelendiğinde, ilk okuma yazma öğretimi sürecinde oyunla öğretim yöntemi uygulamalarının daha fazla duyu organını işe koştuğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler eğitsel oyun aracılığıyla soyut olan kavramları somutlaştırmış olur ve eğitsel oyunlarla öğrenilen bilgilerin kalıcılığı artar. Eğitsel oyunların öğretici olma ve kalıcılığı sağlamanın yanı sıra oyunlar ile öğretmenler kazandırmak istedikleri bilgi ve becerileri çocukların süreçten zevk alarak öğrenmelerini sağlar ve eğitsel oyunlar ile çocukların öğrenilen bilgileri yaşantıya dökmesi daha kolay olur.

ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde elde edilmiş sonuçlar doğrultusunda gelecekte yapılacak olan çalışmalar için yol göstermesi ve konunun önemini kavranmasına açısından araştırmacılara ve uygulayıcılara yönelik aşağıdaki önerilerde bulunmaktadır:

- Araştırma sonuçlarına göre sınıf öğretmenleri ilk okuma yazma öğretiminde eğitsel oyunla öğretim tekniğinden yararlanmalıdır.
- Sınıf öğretmenleri ve alanın uzmanı akademisyen görüşlerine başvurularak İlkokul Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda ilk okuma yazma öğretim süreci eğitsel oyunlarla destekli öğretim uygulamaları örnekleri ile zenginleştirilebilir. Bunun, öğretmenlerin sınıf için uygulamalarını desteklemesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.
- Bu araştırmada ilk okuma-yazma öğretiminde eğitsel oyunların ilkökul 1.sınıf öğrencilerinin okuma motivasyonlarına etkisi deneysel yöntemle incelenmiştir. Bu konu ile ilgili gerçekleştirilecek sonraki araştırmalar farklı araştırma yöntemleri ile gerçekleştirilebilir.
- İlk okuma-yazma öğretiminde eğitsel oyunla öğretim tekniği, diğer aktif öğretim yöntem ya da teknikleri ile karşılaştırılarak öğrenme öğretme sürecindeki etkililiği araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Atkinson, E. S. (2000). An investigation into the relationship between teacher 78 motivation and pupil motivation. *Educational Psychology*, 20(1), 45 -57.
- Babayiğit, Ö. ve Gültekin, M. (2019). İlk okuma yazma öğretiminde oyunla öğretim yöntemi uygulamaları. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 9(2), 450-483.
- Bağcı, E. (2011). İlköğretim 1., 2. ve 3. sınıf Türkçe dersi öğretmen kılavuz kitaplarında yer verilen eğitsel oyun etkinliklerinin incelenmesi ve alternatif etkinlik önerileri. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Prof. Dr. Mahmut Kaplan Armağan Sayısı*, 9 (2), 487-497.
- Başaran, M. ve Kılınçarslan, R. (2021). Uzaktan eğitimle ilkokuma yazma öğretiminde Web 2.0 araçlarıyla tasarlanan oyunların etkililiği. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 6(1), 186-199.
- Bektaş, E. (2013). *İlk okuma yazma öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm yollarının karma yöntem aracılığıyla incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Bilir, A. (2005). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin özellikleri ve ilk okuma yazma öğretimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(1), 87-100.
- Bulut, P. (2021). İlk okuma ve yazma öğretiminde eğitsel oyun. E. Kolaç ve S. Dal (Ed.) *İlk okuma yazma öğretimi* (ss. 323-341) içinde, 2.Basım, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Civelek, E. (2015). Yabancılara Türkçe öğretimi için yazılan ders kitaplarındaki bulmacaların işlevleri ve çeşitli açılardan değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi*, 2, 25-50.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- Creswell, J.W. (2017). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. (S.B. Demir, Çev.). Ankara: Eğiten Kitap.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16, 297-334.
- Erdoğan, Ö. (2021). İlk okuma yazma öğretimini etkileyen faktörler. E. Kolaç ve S. Dal (Eds.) *İlk okuma yazma öğretimi* (ss. 33-55) içinde, 2.Basım, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Guthrie, J. T., & Wigfield, A. (2000). Engagement and motivation in reading. In M. L. Kamil, P. B. Mosenthal, P. D. Pearson, & R. Barr (Eds.), *Handbook of Reading Research*, 3, 403-422. Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Güneş, F. (2015). Oyunla öğrenme yaklaşımı. *Turkish Studies*, 10(11), 773-786.
- Işık, İ. (2016). *İlkokul 3. sınıf öğrencilerine eğitsel oyunlar ile İngilizce kelime öğretiminin akademik başarıya etkisi* (Yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.

- Ives, S. T.; Parsons, S. A.; Cutter, D.; Field, S. A.; Wells, M. S. & Lague, M. (2022). *Reading Psychology*, 44(3), 306-325.
- Kolaç, E. ve Dal, S. (2021). İlk okuma yazmanın öğretiminin amacı, önemi, ilkeleri ve bileşenleri. E. Kolaç ve S. Dal (Ed.) *İlk okuma yazma öğretimi* (ss. 1-32) içinde, 2.Basım, Ankara: Nobel Yayınevi.
- Kırbaş, Ş. ve Koparan Girgin, D. (2018). İlkokulda eğitsel oyun tekniğinin öğretimdeki yerinin öğretmen görüşleri açısından incelenmesi. *The Journal Of Academic Social Science Studies*, 65, 521-538.
- Kul, S. (2014). Uygun istatistiksel test seçimi için uygun toplama testi seçim kılavuzu/kılavuzu. *Plevra Bülteni*, 8(2), 26.
- Kurnaz, H. ve Korkutan, K. (2023). Öğrenci merkezli uygulamaların okumaya yönelik tutuma etkisi: Bir meta-analiz çalışması. *Başkent University Journal of Education*, 10(1), 113-134.
- Özenç, E. G. (2007). *İlk okuma ve yazma öğretiminde oyunla öğretim yöntemine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Öztürk, E. ve İleri, Z. (2011, Mayıs). BDO'ları okuma motivasyonu ölçeği öğretmen ve öğrenci formu geliştirme çalışması. Sözlü sunum, 10.Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu, Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Öztürk, E. ve Aksu, D. (2019). Çocuk oyunlarının ilk okuma yazma öğretiminde kullanılma durumlarının belirlenmesi. *HAYEF Journal of Education*, 16(1), 48-67.
- Özyürek, A. ve Çavuş, Z. S. (2016). İlkokul öğretmenlerinin oyunu öğretim yöntemi olarak kullanma durumlarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 24(5), 2157-2166.
- Şahin, Ç. ve Kalaycıoğlu Akis, Ç. (2022). Covid-19 salgını sürecinde ilk okuma ve yazma öğretiminde eğitsel oyun uygulamalarına yönelik öğretmen görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 10(3), 631-647.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2007). *Using multivariate statistics*. Boston, MA: Pearson.
- Toste, J. R., Didion, L., Peng, P., Filderman, M. J., & McClelland, A. M. (2020). A meta-analytic review of the relations between motivation and reading achievement for K–12 students. *Review of Educational Research*, 90(3), 420–456.
- Wigfield, A., Eccles, J.S. & Rodriguez, D. (1998). The development of children's motivation in school contexts. *Review of Research in Education (RRE)*, 23, 73-118.
- Yıldız, S. (2010). İlkokuma yazma öğretiminde çoklu ortam uygulamalarının okuma becerisi üzerine etkililiği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(21), 31-63.

- Yıldız, M. ve Akyol, H. (2011). İlköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama, okuma motivasyonu ve okuma alışkanlıkları arasındaki ilişki. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 793-815.
- Yıldız, E., Şimşek, Ü. ve Aras, H. (2017). Eğitsel oyun yönteminin öğrencilerin sosyal becerileri, okula ilişkin tutumları ve fen öğrenimi kaygıları üzerine etkisi. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 11(1), 281-400.

Extended Abstract

Introduction

In order for students to maintain their positive attitudes and behaviours towards reading and writing without losing their motivation during the first literacy teaching process, it is important that first grade teachers facilitate the first literacy teaching process with fun and interesting games for students. When the studies conducted in Turkey on the subject are examined, it is noteworthy that they mostly focus on the effects of games on students' cognitive development during the first literacy teaching process. (Babayiğit & Gültekin, 2019; Başaran & Kılıçarslan, 2021; Bektaş, 2020; Yıldız, 2010). However, it can be said that the affective components, which constitute an important part of the process, are not sufficiently included in the relevant literature. For this reason, there is a need for a study to determine the effect of game teaching practices on motivation in the process of learning primary literacy in Turkey. From this point of view, in this study, the effect of educational games on the reading motivation of first grade students was analysed.

Method

The research was designed in the form of experimental design, which is one of the quantitative research methods, and quasi-experimental design with pre-test-post-test paired control group among the experimental design models. The study group of the research consists of 47 volunteer students (24 in the experimental group and 23 in the control group) studying in two different branches of the first grades in the autumn term of the 2022-2023 academic year. The experimental group played educational games related to first reading in Turkish, Free Activity and Physical Education and Games lessons for five weeks, three hours (120 minutes) per week. In the control group, teaching practices prepared by the classroom teacher based on the curriculum were carried out. The data of the study were collected with the "Reading Motivation Scale". This test was applied to the experimental and control groups as pre-test and post-test. In the study, independent sample t test was used to determine whether there was a difference between the pre-test scores of the experimental and control groups, and independent sample t test was used to test whether there was a difference between the post-test scores of the experimental and control groups. In the study, t-test for dependent samples was used to compare the pre-test and post-test results of the experimental and control groups before and after the applications.

Discussion & Result

In the study, it was determined that the reading motivation level of the experimental group, in which the applications for first literacy teaching supported by educational games were carried out, differed statistically significantly compared to the control group. According to the results of the research, it can be said that educational games increase the reading motivation of first grade students.

In the study, the results of the tests applied before and after the training of the experimental group of first grade students who participated in the first literacy teaching practices planned with educational games for 15 lesson hours revealed a significant difference in favour of the post-test. In the research, it was seen that the first literacy teaching process supported by educational games for five weeks provided a significant and significant increase in the reading motivation of the experimental group students. The reason for this situation is that educational games are a teaching technique suitable for the developmental characteristics of the child, children participate in learning activities more willingly and with fun, allowing the child to learn by doing and experiencing, and all these aspects can be interpreted as an increase in students' motivation towards reading and a more positive attitude towards reading.

Recommendations

- According to the results of the research, it is recommended that classroom teachers use the educational game teaching technique in teaching primary reading and writing.
- By applying to the opinions of classroom teachers and academicians who are experts in the field, the first reading and writing teaching process in the Primary School Turkish Course Curriculum can be enriched with examples of teaching practices supported by educational games. This is thought to be important in terms of supporting teachers' classroom practices.
- In this study, the effect of educational games on the reading motivation of first grade students was examined by experimental method. Future research on this subject can be carried out with different research methods.